

Mi várható a hollandiai és európai paradicsomtermesztésben, energiaválság hatásai, piaci változások

Wim Rodenburg

PA Manager DPA-FPC

Treasurer Branche Organisation GF NL

Member EU Market Observatory Board Tomato

Mórahalom 2023 Június 2

rodenburg@fpcnl.eu

DPA a Fresh Produce Centre keretében

ZGY Tag szervezetek :

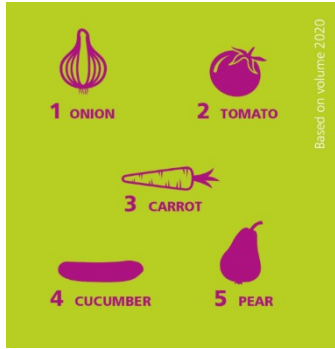
- Kereskedő cégek
- Termelői szervezetek
- 320 tag, > NL szektor 80%-a
- Társult tagok
- 20 FTE, Den Haag/Brussels

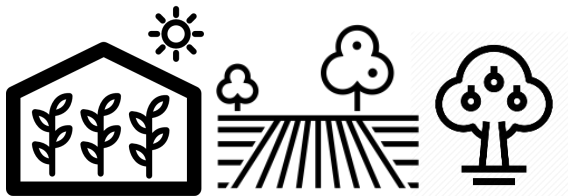
- Főbb témák:
- Táplálkozás & Egészség
- Élelmiszer biztonság és minőség
- Piacfigyelés
- Logisztika
- IKT és szabványosítás
- Szociálpolitika / munka
- Európai politika
- Fenntarthatóság

NL - Production country

- Zöldség
- Z - GY
- Gyümölcs

Holland termelési adatok 2022

- Paradicsom:1800ha, 40% megvilágítva, 1% bio, átlag 11ha/farm
 - 250ha gömb paradicsom,
 - 950 ha fürtös bogys (> 47mm)
 - 600 ha (<47 mm) mini/cherry/mini fürtös/ specialitás
- Uborka: 600 ha, 20% megvilágított, <1% bio
- Paprika: 1650 ha, 2% megvilágított, 1% bio
- Padlizsán: 100 ha, 0% megvilágított, 1% bio
- Szamóca (indoor 500 ha / outdoor)
- Alma 6.000 ha
- Körte 10.000 ha
- Bogyósok
- Egyéb: szántóföldi zöldségek, cikória, gomba, stb.

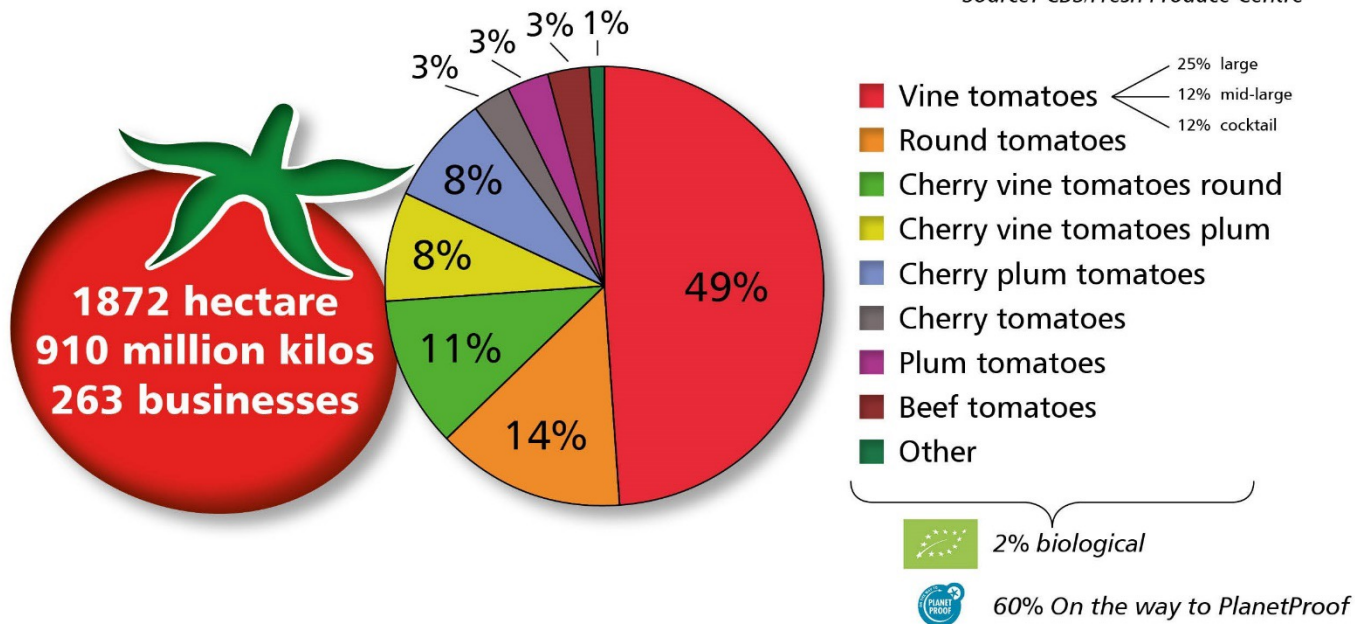

Holland Termelés 2020

TOMATO CULTIVATION AREAS IN THE NETHERLANDS

Source: CBS/Fresh Produce Centre

Holland Paradicsom Piacai

in Germany:

Netherlands	48%
Spain	21%
Germany	13%
Belgium	8%
Other	10%

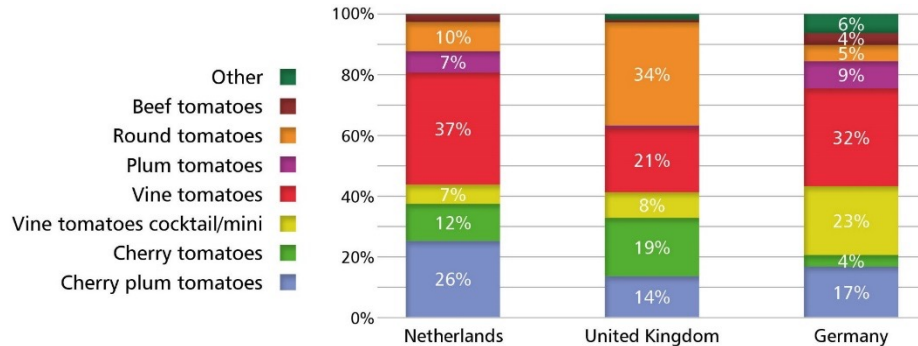

in the UK:

Netherlands	34%
Spain	21%
Morocco	19%
UK	14%
Other	12%

WHICH TOMATOES ARE BOUGHT BASED ON VOLUME

Source: Paneldata/Fresh Produce Centre

FRESH TOMATOES CONSUMPTION PER HEAD OF THE POPULATION PER YEAR

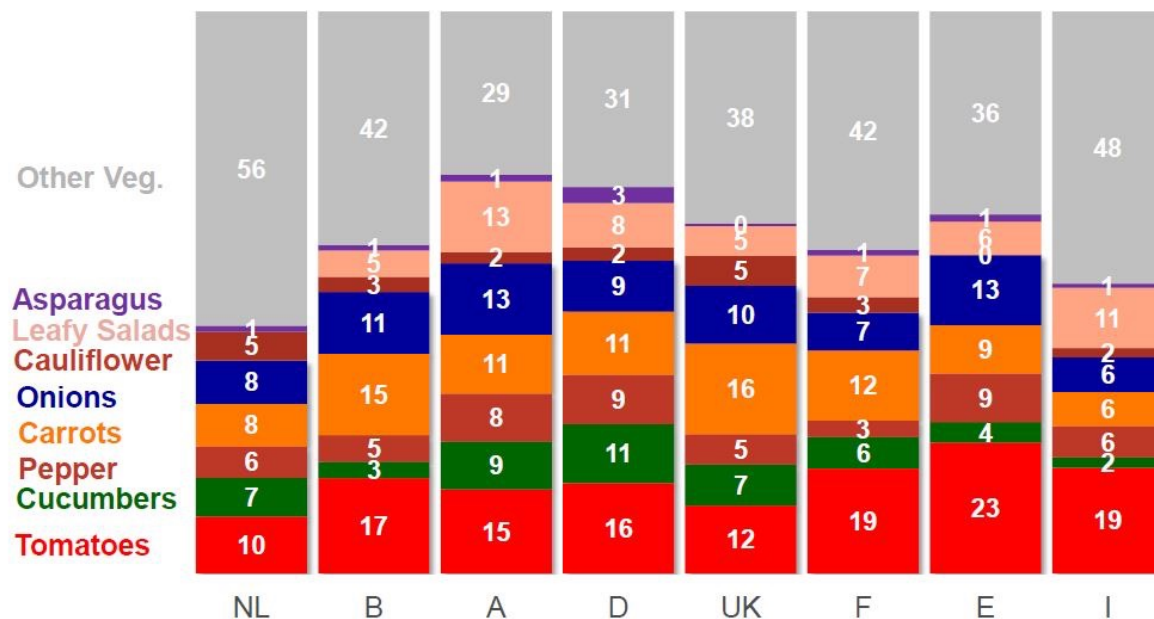
Source: Fresh Produce Centre

A paradicsoma a legtöbb vásárolt zöldség számos EU piacon

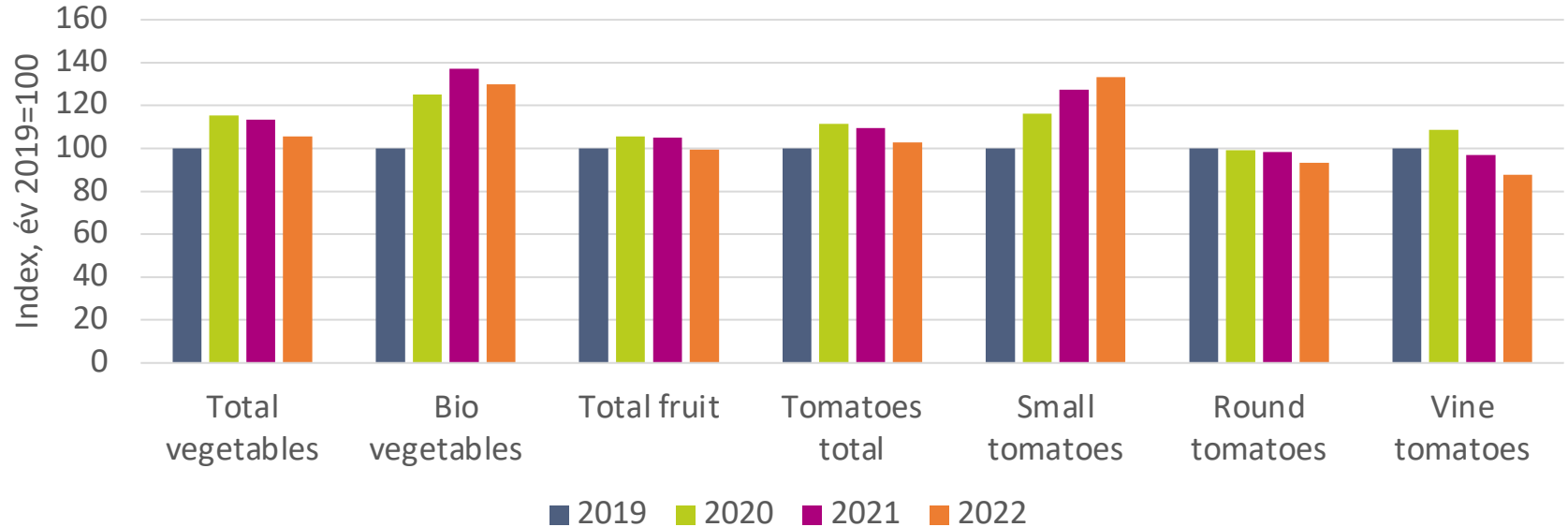

Forrás: panelek, volumen alapú

Az összes német friss paradicsom vásárlás még mindig a Covid előtti szint felett van

Német háztartási vásárlások (a teljes mennyiségen alapuló index)

A gyümölcs- és zöldségkereslet érintett, de eltérő és egymásnak ellentmondó módon

Néhány megfigyelés

2022-ben a háztartások zöldségvásárlásai Európában és az Egyesült Államokban is csökkentek (volumenben), de sok országban még mindig a 2019-es szint felett van

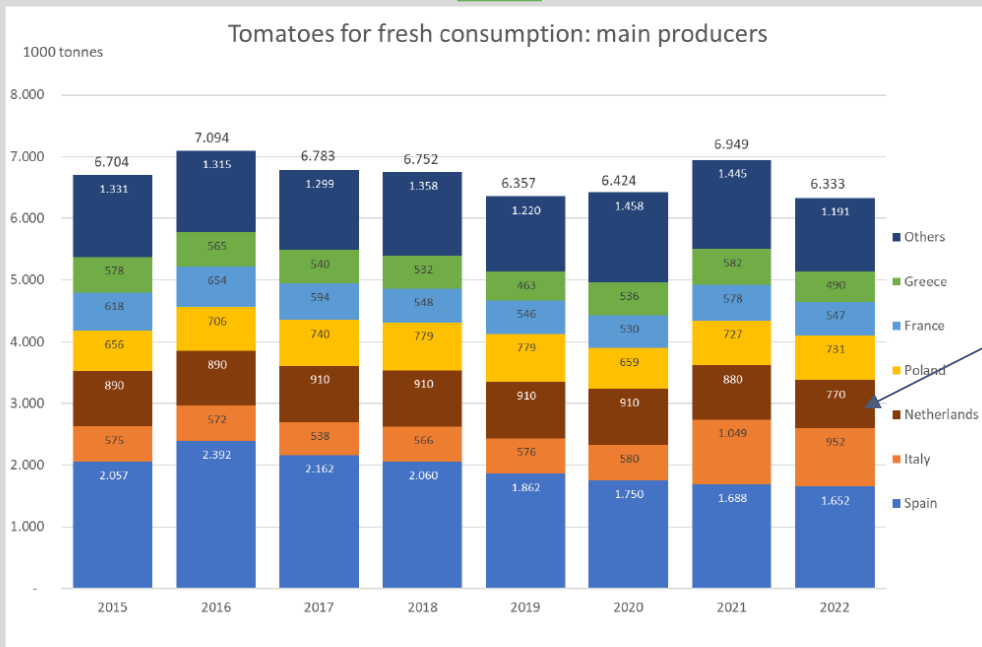
Úgy tűnik, hogy az olcsóbb termékek (például az alma) az alacsonyabb vásárlóerő ellenére sem nyernek piaci részesedést a drágább termékektől

Úgy tűnik, a fogyasztók továbbra is hajlandók fizetni a kényelemért a csökkenő vásárlóerő ellenére

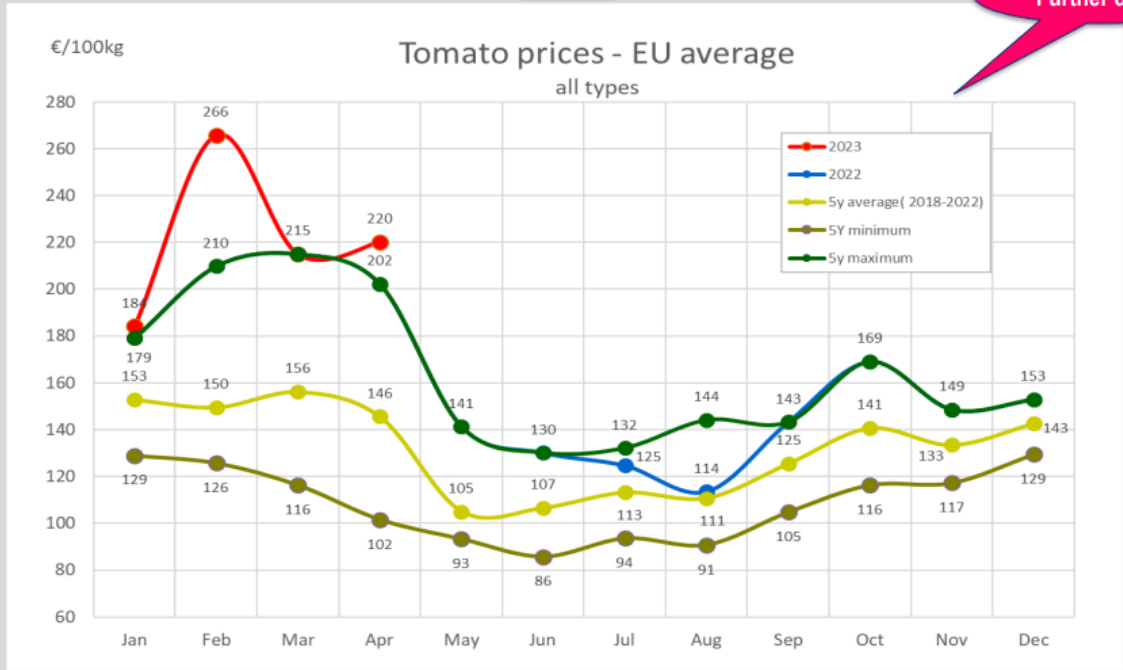
A megnövekedett vendéglátóipari értékesítés kompenzálta a zöldségfélék kiskereskedelmi vásárlásainak visszaesését

15%-os volumencsökkenés
2022-ben (a 17-20-hoz képest)
5-10 % TOBRFV
1 % egyéb fajták
7%-os energiaválság

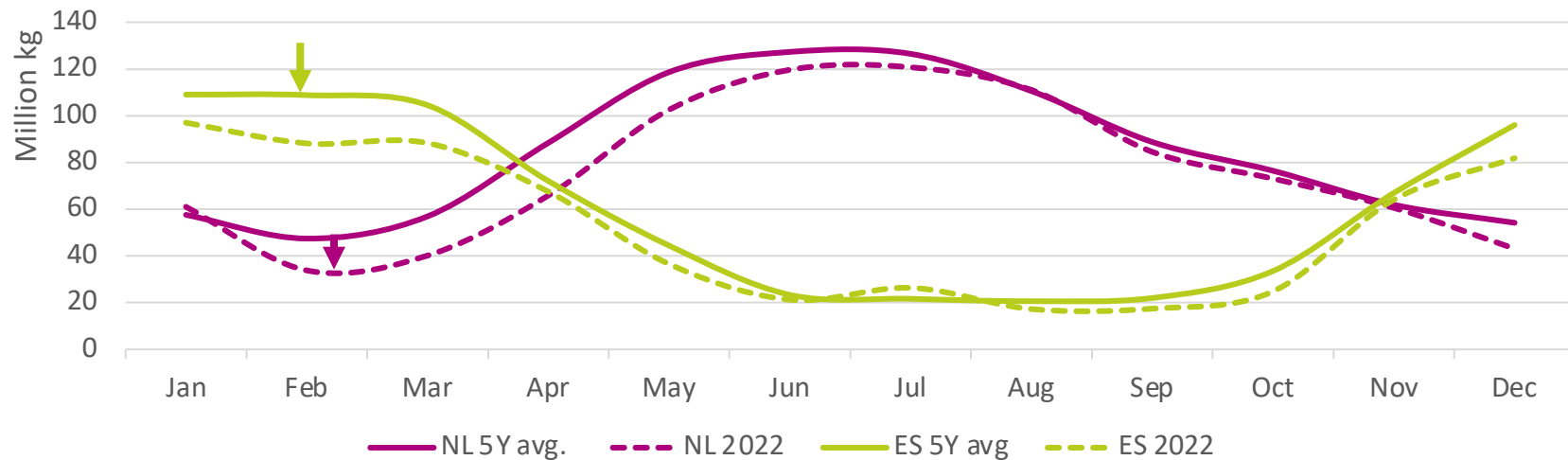
Megjegyzés: A 2023-as téli
ültetési szezon NEM történik
2022-ben, így további
volumencsökkenés az 1.
negyedévben, a 2. és a 3.
negyedévben a nagy
mennyiségek a piacon.

Further detail

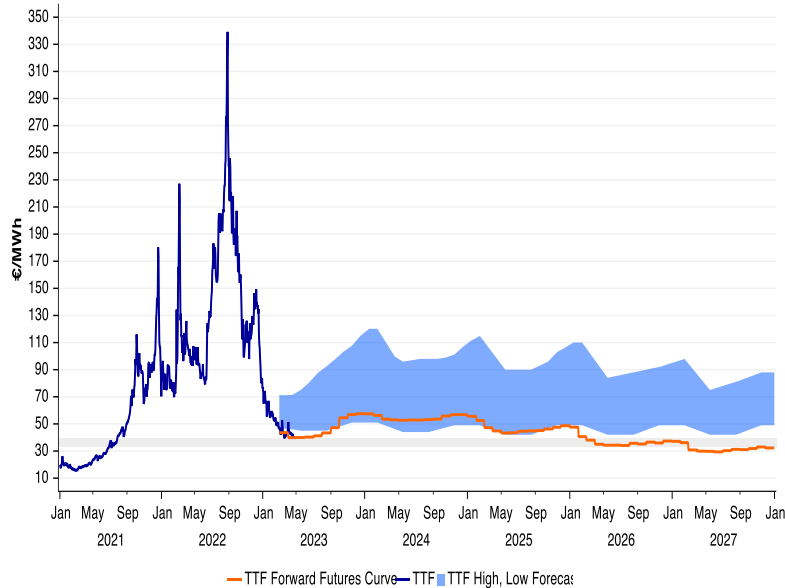
Spanyolország nem tudta kihasználni a holland paradicsomexport csökkenését

Spanyol és holland paradicsomexport (2018-2022 átlaga 2022-vel szemben)

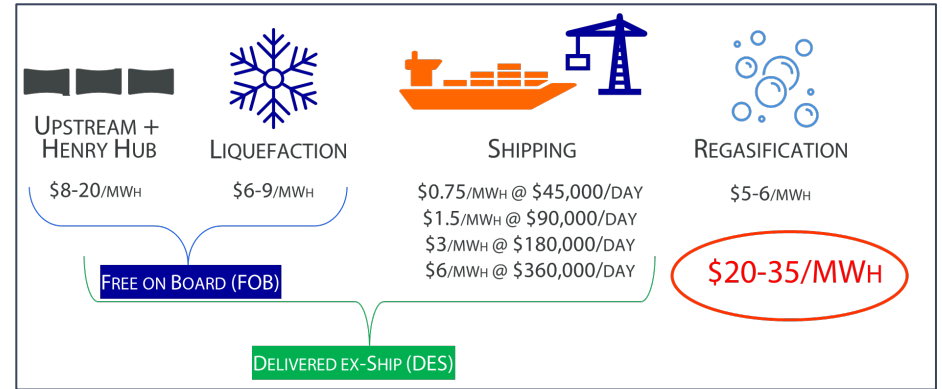

Az ellátási sokk enyhülnek 2023-ban, de még mindig messze vannak a „normálistól”

- Földgáz ára (TTF)

- LNG padlóár

NL termelő fókusz: energiatermelés vagy energiabeszerzési folyamat?

- Banki igényektől függően (hitelek): általában kb. 70% fix szerződés több évre = 30% azonnali piacon!
- Sparksread: gáz / villany → 100% kapcsolt energiatermelés a gazdaságokban: 70% = 70%, de kereskedni (szerencsejáték) lehet
- Keveseknek van lehetőségük/hozzáférésük a geotermikus hőre
- Napi szinten, óránként az energiapiacra lenni. A 8 euró/m²/év példaköltség 5 euró/m²/évre csökkenthető daytrade révén. Elvégezheti gazdálkodó/személyzet, gazdálkodók csoportja, dedikált cégeknek kiszervezve

NL termelő fókusz: energiatermelés vagy energiabeszerzési folyamat?

- Az alacsony áramárak miatt 2013-2018-ban kb. A teljes NL ha 40%-ának volt üvegházában SON-T
- 2019/2020 néhány átállás SON-T / LED-re, 2021-ben több beruházás történt.
- 2022/23-as tél: a téli termelés 800 ha-ról 200 ha-ra csökkentése: termeléskiesés, bevétel növekedés: az éves 70%-os energiafelhasználás = „alacsony árú” energia szerződése eladva, így termelés nincs (de magas bevétel)
- Az M3 Gáz-felhasználás csökkentése a teljes szektorban a „normál viselkedés” miatt
- Kártevők és betegségek? 2022 tavaszán sok fény, 2023 határozottan nem

Energetikai fejlemények (NL)

- **Geotermikus hő:** „kommunális hálózat” létrehozása üvegházakkal sűrűn beépíthető területeken, amelyet az ipar, a mezőgazdasági vállalkozások és a városok használhatnak, de folyékony CO2 szükséges a gazdaságokban
- Megjegyzés: bizonytalanság, magas beruházások, a támogatások miatt továbbra is „ugyanakkor” az árak a földgázéval
- **Elektromos kazánok** használata, ha a kommunális hálózat túlterhelt nap-/szélenergia által
- **Akkumulátorok:** még mindig túl drága
- **H2:** a K+F stádiumban a villamosenergia-többlet a H2-ben átvihető, átvihető „melegbe”
- **AI:** mesterséges intelligencia az elkövetkező néhány hét fejleményeinek előrejelzéséhez: napi szinten több mint 50 forgatókönyv készítése mezőgazdasági szinten

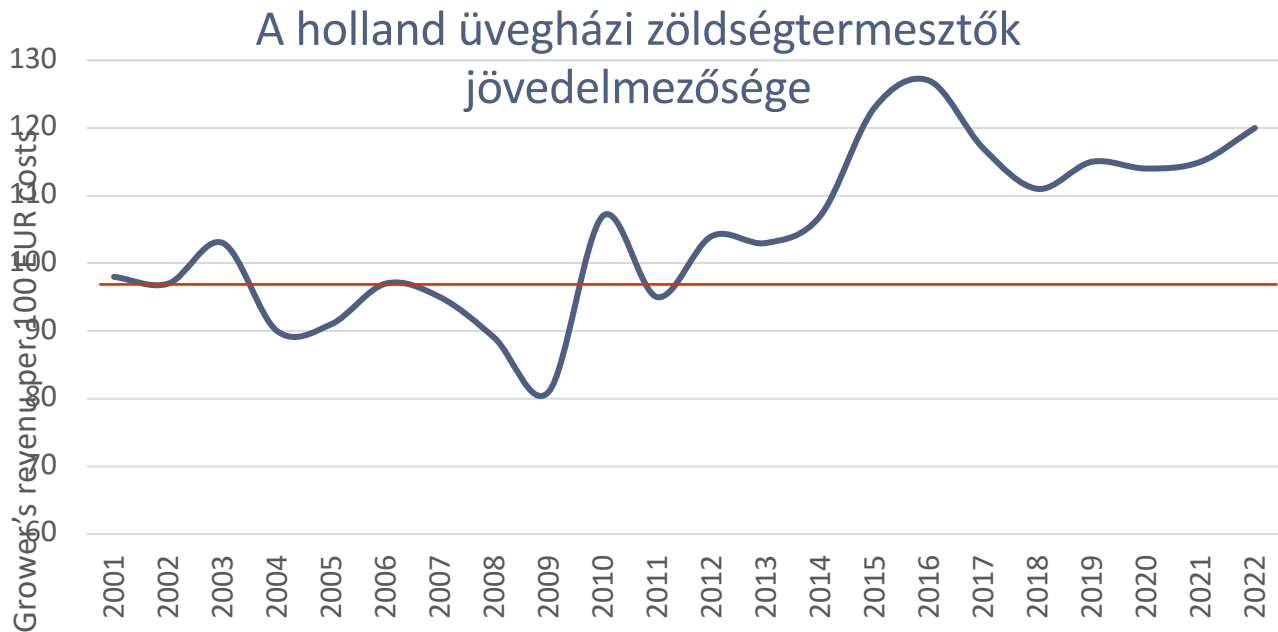

Energetikai fejlemények (NL)

- Földgázzállítók változásai (N=100) és hosszú távú lehetőségek. Előre fizetés ? Csődbe mentek? Szállítási kötelezettség?
- A magántőke érdekelt az ágazatban
- Az EU társadalom úgy véli, hogy a holland üvegházi ipar sok földgázt használ fel. IGAZ ! De a villamos energia 10 %-át a holland háztartások számára biztosítják (kapcsolt energiatermelés). „Fenntarthatósági bizonyíték” szükséges (nem csak energia, hanem teljes tartomány, pl. víz, műtrágya
- Politika NL
- Hamarosan véget ér az energiaadók csökkentése
 - CO2-adó 2025-re gazdaságonként és m³-enként
 - Törvényi kötelezettség az energiatakarékossági intézkedésekre (pl. 2. energia ernyő) történő beruházásra, ha a befektetés megtérülési ideje < 5 év.

A hatalmas energiaköltségek növekedése és más kihívások ellenére a holland üvegházak jól teljesítettek (átlagosan)

2021 és 2022:

- Magas árak
- Gyors stratégiaaváltás
- Költségmegtakarítás
- Hosszú távú földgázszerződések
- CHP-ből származó villamos energia értékesítése magas áron
- Földgázszerződések értékesítése magas áron

Nagy különbségek a gazdaságok között az energiapozíciók miatt

A várakozások

Paradicsompiac NL-EU

- NL-nek sikerült alkalmazkodnia a fogyasztói preferenciákhoz, a nagy értékű terméket magas áron értékesítik, a paradicsom nagy piaci részesedése a kiskereskedelemben. A <47 mm-re kell összpontosítani!
- É-Ny-Európa nem részesíti előnyben a klasszikus kerek paradicsomot, még akkor is, ha az ára alacsony a kiskereskedelmi forgalomban (néhány uniós termelő elfelejtett alkalmazkodni)
- Egyes fajták (télen) nem termelhetők (már) az EU-ban a munkaerőköltségek miatt
- A helyi terméket mindig előnyben részesíti a helyi fogyasztó
- A paradicsom kevesebb kilométert tesz meg az EU-ban, a nagyra értékelt paradicsom pedig több kilométert tehetnek meg

Paradicsompiac NL-EU

- Az energia most kedvezőbb árú, a termelői szervezetek paradicsomtermelői kollektívái nyertek
- Befektetés az EU-n belüli közös munkába: a holland TЭСZ most együttműködik a spanyol TЭСZ-el, hogy télen ellássa NL hazai piacát (É-Ny-Európa)
- Azok a termelők, akik kitekintenek a gazdaságukon kívülre, tudást és készségeket szereznek az új vagy bizonytalan körülményekhez való (gyors) alkalmazkodáshoz, túlélnek! (erre kiváló eszköz a termelői szervezet) !

Köszönöm a figyelmet!

